

Chapter 10: Labor Unions

Labor economics, MUNI

14. března 2020

1. Vysvětlete, co to jsou *odborny*, o co se snaží a v kterých odvětvích typicky vznikají.
2. Za jakých okolností bude chtít pracovník vstoupit do odborů? Vysvětlete to slovně i graficky pomocí modelu rozhodování mezi spotřebou a volným časem.
3. Vysvětlete, co ovlivňuje nabídku a poptávku po členství v odborech.
4. Vysvětlete, jakým způsobem mohou odbory ovlivnit poptávku po práci a její elasticitu.
5. Vysvětlete, které faktory přispívají k tomu, že členství v odborech celosvětově klesá.
6. Vysvětlete *model monopolních odborů*. Proč je v tomto modelu výsledná kombinace mzdy a zaměstnanosti neefektivní?
7. Předpokládejme, že poptávka firmy po práci je ve tvaru $w = 20 - 0.01E$, kde w je hodinová mzda a E je úroveň zaměstnanosti. Předpokládejme také, že užitková funkce odborů je dána jako $U = wE$. Jakou mzdu budou potávat monopolní odbory? Kolik pracovníků bude při tomto kontraktu zaměstnáno?
8. Vysvětlete *model efektivního vyjednávání*. Definujte v tomto kontextu *izoziskové křivky* firmy, *indiferenční křivky* odborů a *kontraktovou křivku*. Čím je kontraktová křivka ohraničena? Vysvětlete rozdíl mezi *efektivním kontraktem* a *silně efektivním kontraktem*.
9. Uvažujte model efektivního vyjednávání. Předpokládejme, že cílem odborů je dosáhnout co nejvyšší mzdy, úroveň zaměstnanosti je jim úplně lhostejná. Graficky znázorněte. Jak by vypadala smluvní křivka?
10. Co je to *Hicksův paradox*? Vysvětlete slovně i graficky.
11. Za jakých okolností může být stávka pro obě strany optimální? Co to je *odborová křivka vzdoru*? Jak v souvislosti se stávkami vypadají izoziskové křivky firmy? Jakým způsobem se určí optimální trvání stávky z hlediska zaměstnavatele? Vysvětlete graficky.
12. Diskutujte, jak a proč se může měnit výskyt stávek v závislosti na fázi ekonomického cyklu.

13. Definujte pojmy *mzdový efekt odborů* a *mzdová mezera odborů*. Čím se liší? Které faktory způsobují, že mzdová mezera odborů není spolehlivým odhadem mzdového efektu odborů? Definujte *efekt hrozby* a *efekt přelití*.
14. Předpokládejte, že v ekonomice existuje odborový a neodborový sektor. Poptávka po práci v každém sektoru je dána $L = 1000000 - 20w$. V celé ekonomice je celkem milion pracovníků a jejich nabídka práce nezávisí na mzdě. Všichni pracovníci mají stejnou kvalifikaci a produktivitu. Po založení odborů dojde ke zvýšení měsíční mzdy v odborovém sektoru na 30000 Kč. Jaký by byl dopad na mzdu v neodborovém sektoru? Jak velká je mzdová mezera odborů?
15. Od začátku roku 2008 byl v Německu oficiálně ukončen monopol Deutsche Post na doručování poštovních zásilek. Jak toto liberalizační opatření ovlivnilo sílu odborů v tomto odvětví v Německu?
16. Jak mohou odbory ovlivnit produktivitu práce?